

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-27(4)/17/JS

Warszawa, 10 kwietnia 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 27 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Bożeny Kubik prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kubik Bożena Oberża „Złota Gęś” w Siewierzu od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z 20 stycznia 2016 r. – w dacie omyłkowo wpisano 2016 r. zamiast 2017 r. - (nr akt sprawy: KD.8361.193.2016/98DEC/16), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii artykułu rolno-spożywczego w opakowaniach jednostkowych o wartości 60 zł, nieodpowiadającego jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 21 do 26 września 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwanego dalej również „*Śląskim WIIH*”, w Oberży „Złota Gęś” mieszczącej się w Siewierzu przy ul. Warszawskiej 46, należącej do przedsiębiorcy Bożeny Kubik prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kubik Bożena Oberża „Złota Gęś” w Siewierzu zwanej dalej również „*stroną*”, stwierdzono jedną partię składającą się z pięciu opakowań jednostkowych środka spożywczego wyprodukowanego przez stronę, tj. produktu „Skarby leśne – maślaki”, w cenie 12 zł za opakowanie zwanego dalej „maślakami”, bez oznakowania datą minimalnej trwałości lub terminem przydatności spożycia, co naruszało postanowienia art. 9 ust. 1 lit. f rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr

1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 26 września 2016 r. (nr akt kontroli: KD.8361.193.2016).

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 21 grudnia 2016 r., Śląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Bożenę Kubik prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kubik Bożena Oberża „Złota Gęś” w Siewierzu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii maślaków nieodpowiadających jakości handlowej oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Jednocześnie wezwał stronę do przesłania informacji dotyczących wielkości obrotu i przychodu przedsiębiorcy za rok 2015.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 20 stycznia 2016 r. – w dacie omyłkowo wpisano 2016 r. zamiast 2017 r. - (nr akt sprawy: KD.8361.193.2016/98DEC/16), Śląski WIIH wymierzył przedsiębiorcy Bożenie Kubik prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kubik Bożena Oberża „Złota Gęś” w Siewierzu, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii artykułu rolno-spożywczego w opakowaniach jednostkowych (maślaków), o wartości 60 zł nieodpowiadającego jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie.

Pismem z 1 lutego 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji zarzucając jej wymierzenie kary administracyjnej w wysokości 500 zł jako całkowicie bezzasadne i wniosła o uchylenie przedmiotowej decyzji w całości. Zdaniem strony „kara została nałożona niesłusznie za wprowadzenie do obrotu jednej partii (pięciu opakowań jednostkowych marynowanych grzybków) bez naniesionej daty ważności, ponieważ w trakcie kontroli cała partia grzybków została wycofana ze sprzedaży”. Ponadto zaznaczyła, że „w wyniku ustaleń tej samej kontroli wydano decyzję z 5 stycznia 2017 r. w przedmiocie wymierzenia kary administracyjnej w wysokości 1.000 zł, i kara ta obejmowała również nieprawidłowości stwierdzone m.in. w tej samej partii grzybków marynowanych. Zdaniem strony wymierzenie następnej kary nie powinno mieć miejsca”.

Pismem z 15 marca 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Bożenę Kubik prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kubik Bożena Oberża „Złota Gęś” w

Siewierzu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm), zwanej dalej „Kpa”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii – importer danego środka na rynek Unii.

Jak stanowi natomiast art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

Zgodnie z art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Rozporządzenie 1169/2011 w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Według art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, podawanie informacji na temat żywności służy wysokiemu poziomowi ochrony zdrowia i interesów konsumentów przez zapewnienie konsumentom finalnym podstaw do dokonywania świadomych wyborów (...).

W myśl art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, jakość handlowa to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nie objęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej przez Śląskiego WIIH w placówce należącej do strony, zakwestionowano sposób oznakowania jednej partii maślaków, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na brak daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności spożycia, co naruszało postanowienia art. 9 ust. 1 lit. f rozporządzenia 1169/2011. Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzony do obrotu ww. produkt stanowił artykuł rolno-spożywczy nieodpowiadający pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 500 zł.

W odwołaniu strona stwierdziła, że wymierzenie jej kary administracyjnej w wysokości 500 zł było całkowicie bezzasadne, ponieważ jej zdaniem nieprawidłowość została usunięta poprzez wycofanie ze sprzedaży zakwestionowanej partii a ponadto partia ta składała się z pięciu opakowań marynowanych grzybów.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK podkreśla, że organ pierwszej instancji wymierzył stronie karę w minimalnej wysokości określonej ustawą o jakości handlowej. Usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, nie zmienia faktu, że strona wprowadziła do obrotu artykuł rolno-spożywczy niewłaściwej jakości handlowej i nie stanowi argumentu przemawiającego za odstąpieniem od wymierzenia kary.

Należy wskazać, że sam delikt administracyjny, czyli czyn zabroniony określony w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, powstał w momencie wprowadzenia do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej, ujawnienie zaś tego deliktu

w toku kontroli przez Śląskiego WIIH zainicjowało wszczęcie postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji wymierzającej stronie karę przewidzianą w tym przepisie. Kontrola stanowi, w tym przypadku, narzędzie do ujawniania czynów zabronionych (deliktów administracyjnych), decyzja administracyjna zaś jest narzędziem technicznym do egzekwowania przepisów prawa poprzez wymierzanie kary za stwierdzony w trakcie kontroli czyn zabroniony (delikt administracyjny).

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej podlega karze określonej w tym przepisie. Ustawodawca zakłada więc istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji wymierzenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia wymagań prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej. Zauważyć też należy, że ww. art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań wspomnianego prawa. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisów ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12), co oznacza, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych właściwej jakości handlowej, z zastrzeżeniem art. 40a ust. 5c, wydaje decyzję administracyjną wymierzającą karę pieniężną w wysokości przewidzianej w ustawie o jakości handlowej. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia są okoliczności, w wyniku których powstały stwierdzone nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa bez względu na okoliczności, którymi kierował się podmiot naruszając prawo.

Odnosząc się natomiast do kwestii, wydania przez Śląskiego WIIH decyzji z 5 stycznia 2017 r. w przedmiocie wymierzenia kary administracyjnej w wysokości 1.000 zł, która zdaniem strony obejmowała również nieprawidłowości stwierdzone m.in. w tej samej partii grzybków, Prezes UOKiK wyjaśnia, że kara ta nie dotyczyła naruszenia przepisów ustawy o jakości handlowej, lecz przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r. poz. 915 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą o cenach”. Niniejsze postępowanie prowadzone jest na gruncie ustawy o jakości handlowej i jest ono niezależne od postępowania, które było prowadzone na gruncie ustawy o cenach. Zaskarżoną decyzję wydano na podstawie ustaleń kontroli, które wskazywały jednoznacznie, że strona wprowadziła do obrotu jedną partię maślaków, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na brak daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności spożycia, co naruszało postanowienia art. 9 ust. 1 lit. f rozporządzenia 1169/2011 i stanowiło podstawę do

wymierzenia kary z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Decyzja organu pierwszej instancji dotyczyła innego przedmiotu i pozostaje poza zakresem niniejszego postępowania.

W ocenie Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji wymierzając stronie karę w oparciu o ww. przepis postąpił zgodnie z prawem i uwzględnił kryteria kary przewidziane w tym przepisie, że jej wysokość nie może być niższa niż 500 zł i wyższa niż pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, a także przesłanki zawarte w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej takich jak stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

Podsumowując powyższe, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą zaskarżonej decyzji. Nie ulega, wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom pełnych informacji o oferowanych produktach. Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułu rolno-spożywczego niewłaściwej jakości handlowej. Nieprawidłowe oznakowanie stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów.

Prezes UOKiK nie znalazł także podstaw do zastosowania art. 40a ust. 1 pkt 5c o odstąpieniu od wymierzenia kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1-3a, zważywszy na wysoki stopień szkodliwości czynu gdyż brak daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności spożycia narusza podstawowe prawo konsumentów do informacji o produkcie, tj. okresu w jakim dany artykuł nadaje się do spożycia.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie zdaniem Prezesa UOKiK wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 718 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Pani Bożena Kubik
Oberża „Złota Gęś
ul. Bytomska 59
42-470 Siewierz
2. Śląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a